

Memo

Onderwerp : Reactie OD Twente op Quick scan gemeenschappelijke regelingen 2025
Aan : Accounthouders
Van : Johanneke Helbig
In de rol van : Senior Financieel adviseur
Datum : 12 mei 2025

Beste Accounthouders,

In deze memo geeft de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) een reactie op de Quick scan gemeenschappelijke regelingen 2025. De opmerkingen specifiek voor de OD Twente zijn opgenomen in hoofdstuk 4.2 van de Quick scan.

Standaardtaken

Bij de oprichting van de OD Twente is door de deelnemers gezamenlijk besloten om meer dan de verplichte basistaken in te brengen. Dit pakket is inmiddels het 'standaardpakket' gaan heten en is opgenomen in onze gemeenschappelijke regeling. Dit zijn samengevat alle milieutaken binnen bedrijven en bepaalde specialismen bijvoorbeeld op het gebied van geluid, asbest of externe veiligheid. Facultatieve taken zijn taken die een gemeente kan/mag neerleggen bij de OD Twente. Denk hier aan extra energiecontroles met een grondslag in de bouwwetgeving, bouwkundige sloop of milieuadvisering ten aanzien van Omgevingsplannen.

Prioritering taken/opdrachten

De onderbesteding van 20% kunnen wij niet plaatsen. In de reguliere begroting is zo'n 166.823 uur opgenomen, waarvan 164.113 is gerealiseerd. Wel zien we een verschuiving tussen programma's. De programma's zijn in grote mate vraaggericht, ook het programma toezicht bevat bijvoorbeeld het onderdeel klachten en ongewoon voorvallen. Het is ook niet zo dat werkzaamheden in andere programma's ten koste gaan van het programma Toezicht. Medewerkers moeten aan kwaliteitscriteria voldoen, waardoor inzet tussen programma's niet mogelijk is. De externe opdrachten voor o.a. de SPUK energie is veelal met inhuurkrachten gerealiseerd en collega's die hier specifiek op moeten specialiseren om kennis op te bouwen voor de lange termijn. Ander externe opdrachten zijn gerealiseerd door langdurige detacheringen.

We werken zoveel mogelijk risicogericht. Binnen het programma toezicht doen we dit met een 'risico prioriteringsinstrument' (RPI). Hierbij komen bedrijven met de grootste risico's als eerste in aanmerking voor toezicht. Voor vergunningverlening en advies geldt dit ook, maar deze werkwijze is nog niet in een tool omgezet. Hier werken we wel aan bij het project van Twentse Vergunning Strategie, waarbij het toets niveau met behulp van risicobenadering wordt vastgelegd.

Rentebaten

De rentebaten zijn voor het eerst opgenomen in de begroting van 2026. We hebben voorzichtigheidshalve gekozen om een deel van de rentebaten van afgelopen jaar op te nemen in de begroting. Op de lange termijn verwachten we dat het liquiditeitssaldo niet substantieel zal afnemen bij bestaande omvang van activiteiten. De door u aangehaalde wisselvalligheid in jaarlijkse uurtarieven zullen dan plaatsvinden als het rentepercentage met meer dan 60% zal dalen ten opzichte van het rentepercentage ultimo 2024.

Bestemmingsreserve

Het is mogelijk dat ultimo 2026 nog sprake is van een saldo. We zullen volgend jaar met deze opmerking rekening houden bij het opstellen van de begroting en indien nodig bestemmingsreserve meerdere jaren opnemen.

Milieuleges

We zien dat er weinig uniformiteit is in milieuleges en dat deze niet goed aansluiten op de producten van de OD Twente. Inmiddels is door ons een blauwdruk gemaakt van een milieuleges-paragraaf die aansluit op onze PDC (Producten & diensten catalogus). Deze milieuleges-paragraaf gaan we aan alle deelnemers aanbieden om op te nemen in hun eigen legesverordeningen, zodat heffing kan plaatsvinden op specifieke producten in onze PDC.

Datakwaliteit

Er wordt door de wetgever dikwijls overschat wat de bereidheid is van het aanleveren van gegevens wanneer iets wettelijk verplicht is. Voor onze dienst betekent dit dat er eerst een forse inspanning gepleegd moet worden om de juiste informatie te verkrijgen. Vervolgens moet deze worden getoetst en volgt er in sommige gevallen handhaving.

Urencapaciteit 2024 - 2026

Per 2024 is de begroting herijkt, afgesproken is om dit iedere 3 jaren te doen. Hierbij kunnen trends en nieuwe inzichten worden verwerkt in een nieuwe begroting.

Financiële zekerheidstelling

Binnen de vereniging van Omgevingsdiensten (ODNL) proberen we landelijk al zoveel mogelijk te uniformeren. Binnen de provinciegrenzen doen we dit samen met de Omgevingsdienst IJsselland. Wettelijk is het alleen verplicht om binnen de regio af te stemmen, maar het is verstandig om de raadsleden in te laten zien dat de regio Twente ook niet los staat van de rest van Nederland.

Landelijke ICT-tool

De OD Twente heeft actief bijgedragen aan de ICT tool Landelijke Vergunning Strategie. Deze tool wordt door landelijke subsidie tot en met 2028 kosteloos beschikbaar gesteld voor elke Omgevingsdienst in Nederland. Deze landelijke tool, met vooraf ingevulde risicoscores, wordt vertaald naar Twente (hierboven beschreven Twentse Vergunning Strategie). Hierbij wordt alleen van landelijke scores afgeweken als daarvoor een goede reden is. Sommige regio's verschillen van elkaar door een ander bedrijvenbestand, zo heeft Twente weinig glastuinbouw ten opzichte van de diensten in Zuid-Holland. We zien dit project als een impuls voor een landelijk level playing field. Ook zijn er geen financiële risico's de komende jaren, omdat het een simpele tool is die weinig onderhoud of licentiekosten heeft.